CSS-EU

CHANGE SHAPING SCHOOLS

WP6 O6.1 Posibilități de replicare - Raport

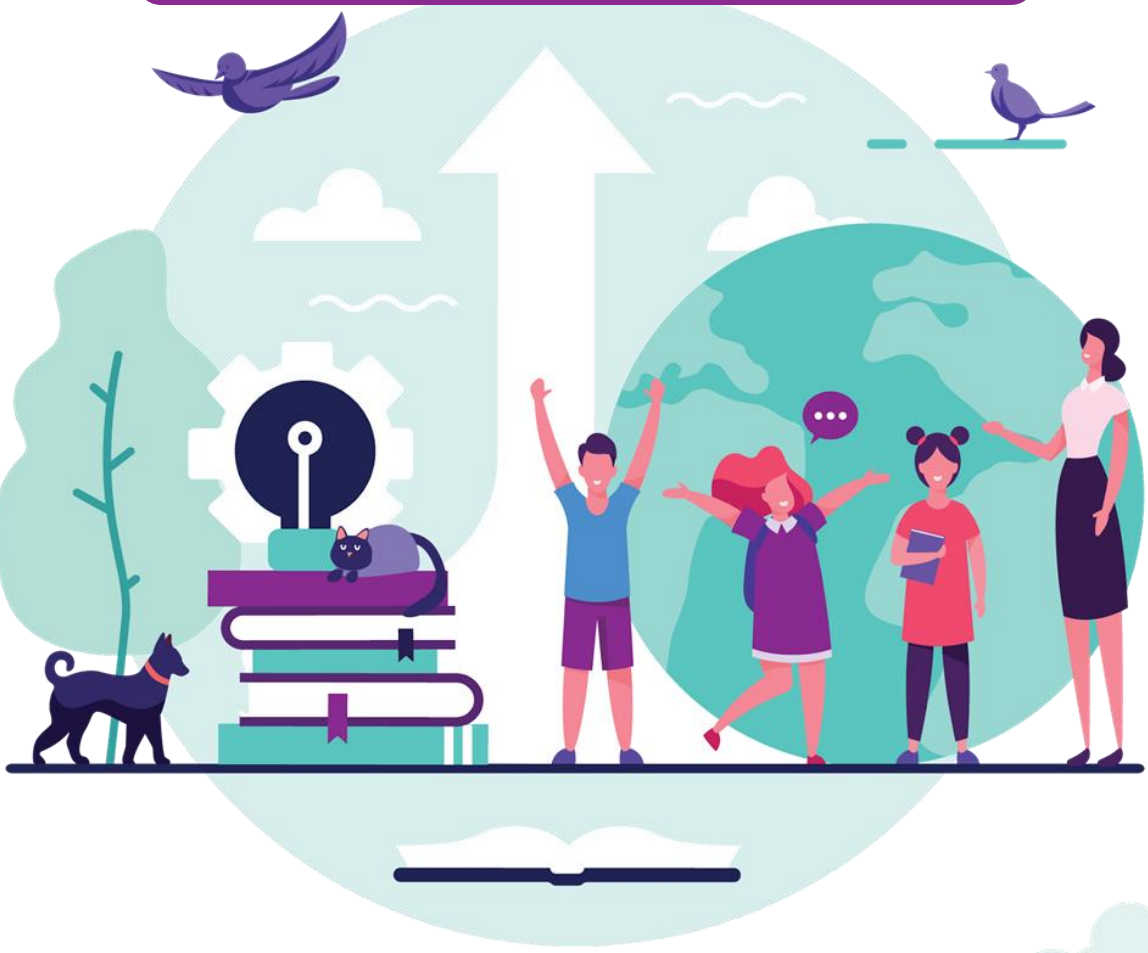

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication (communication) reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. Project number: 621466-EPP-1-2020-1-EL-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Cuprins

Introducere **3**
Context **4**
Potențialul de replicare **5**
Context Național **7**
Serbia 7
Croația 9
Cipru 12
România 13
Concluzii **16**

Introducere

Obiectivul acestui raport este de a defini și prezenta posibilitățile de dezvoltare ale Educației pentru Inovare Socială (EIS) în sistemele de învățământ ale țărilor participante în cadrul proiectului, precum și la nivel transnațional.

Educația pentru inovare socială (EIS) este un model educațional care *„introduce un proces de învățare colectiv și colaborativ pentru împuternicirea și activarea socio-politică a elevilor pentru a conduce la schimbarea socială pozitivă. Prin acest proces, elevii dezvoltă un set de competențe sociale și civice ce le permit: (i) să identifice oportunități pentru crearea de valoare socială, (ii) să formeze colaborări și să construiască relații sociale și (iii) să întreprindă acțiuni inovatoare pentru societăți mai democratice și durabile.*" Viziunea pe termen lung a EIS este de a transforma școlile, astfel încât acestea să aibă un rol mai important în comunitate și anume să devină centre comunitare ce promovează împuternicirea cetățenilor.

Început și pilotat pentru prima dată în perioada 2017 - 2020, predecesorul H2020 NEMESIS, a dezvoltat modelul EIS și a fost implementat cu succes în peste 40 de școli din Europa, având impact asupra a 200 de profesori și 4000 de elevi. Pe baza experiențelor predecesorului său, ChangeShaping Schools (CSS-EU) a continuat să extindă modelul în diferite țări ale Uniunii Europene, și anume Croația, Cipru, România și Serbia. Între 2021 și 2023, pilotul a fost implementat în peste 30 de școli primare și gimnaziale, transformând experiența educațională a peste 1400 de elevi.

Pe măsură ce proiectul se apropie de sfârșit, dorim să prezentăm posibilitățile pentru a include modelul EIS în școli la un nivel mai larg, punând accentul pe țările care au participat la pilot. Aceste posibilități de scalare implică în primul rând eforturile profesorilor, dar se adresează și oricăror susținători ai EIS care recunosc potențialul acestui model și doresc să contribuie la dezvoltarea sa.

Context

Recomandările prezentate în acest raport se bazează în primul rând pe feedback-ul cules în timpul celor 10 evenimente de diseminare desfășurate în 6 țări și conferința finală a proiectului desfășurată în Cipru. De asemenea, au fost luate în considerare rezultatele pilotului și informațiile obținute din interviuri și întâlniri cu profesorii și factori de decizie.

Două evenimente de diseminare au fost organizate în țările care au testat modelul de EIS pentru prima dată respectiv în Cipru, România, Croația și Serbia. Partenerii din Marea Britanie și Grecia au organizat un singur eveniment pentru că acolo a fost deja implementat proiectul NEMESIS între 2017 și 2020. Evenimentele de diseminare au fost organizate cu scopul de a crește gradul de conștientizare cu privire la EIS și de a colecta feedback de la participanți cu privire la oportunitățile de extindere a modelului. Evenimentele au implicat diverse părți interesate din sistemul de educație, inclusiv factori de decizie politici, profesori, experți în educație, organizații de formare a profesorilor, studenți, universități și asociații de părinți. În ansamblu, modelul EIS a întâmpinat cu entuziasm și a primit reacții pozitive. Feedback-ul a fost în încurajator, indicând faptul că EIS și principiile sale sunt relevante și aduc o contribuție valoroasă sistemelor actuale de educație. În al doilea rând, participanții au apreciat abordarea centrată pe elevi. Aceștia au confirmat că schimbarea trebuie să înceapă cu elevii, să utilizeze co crearea și atunci inițiativele elevilor pentru a duce la schimbări sociale pozitive. În acest sens, s-a menționat că sistemele de educație nu sunt concepute pentru a fi centrate pe elevi și că acțiunea antreprenorială și inițiativele civice ar putea fi mai bine susținute. Un alt subiect adus în discuție a fost importanța formării continue a profesorilor în domenii precum inovația socială, ODD-urile și abilități antreprenoriale. Formarea profesională continuă este considerată crucială pentru pregătirea profesorilor cu scopul de a sprijini pe deplin elevii în crearea unei acțiuni sociale transformatoare.

Conferința finală internațională a avut loc în Nicosia, Cipru, în octombrie 2023, având ca scop diseminarea rezultatelor proiectului și a lecțiilor învățate. Găzduit de Centrul pentru Inovare Socială (CSI) și susținut de Institutul Pedagogic din Cipru, evenimentul a fost destinat factorilor de decizie la nivel internațional, experților în educație, comunității academice și furnizorilor de educație non-formală. A reunit, de asemenea, toți partenerii proiectului CSS-EU, precum și profesorii care au implementat pilotul SIE în școlile primare și secundare. Evenimentul a implicat două dezbateri în panel cu reprezentanți ai instituțiilor academice și educaționale, autorități publice și membri ai societății civile din domeniul educației.

În cele din urmă, au fost organizate întâlniri cu factorii de decizie în cele șase țări participante la proiect, discutând lacunele politicilor publice și pașii necesari pentru a încorpora EIS în programele naționale de învățământ sau în alte practici de predare. În timp ce informațiile obținute din aceste întâlniri au servit în mare parte drept bază pentru un alt rezultat al acestui

proiect, profesorii intervievati au adus în discuție anumite aspecte și idei pe care le-am considerat relevante în contextul replicării acestui model și care au fost astfel incorporate și în acest raport.

Punctele importante și concluziile legate de extinderea EIS sunt prezentate în secțiuni diferite pentru fiecare țară. Bazându-ne pe feedback-ul colectat la evenimentele de diseminare, precum și implementarea pilotului, fiecare dintre aceste secțiuni va include o scurtă prezentare generală a experiențelor profesorilor și un set de recomandări pentru extindere. Un set de puncte comune aduse în discuție în toate țările va fi inclus la sfârșitul acestui raport.

Potențialul de replicare

După cum s-a menționat anterior, modelul EIS a fost testat în numeroase școli din Serbia, România, Cipru și Croația, cu rezultate satisfăcătoare. Plecând de la experiențele din perioada de pilotare și caracteristicile modelului, s-au identificat mai multe puncte forte ale EIS ce sunt favorabile unei extinderi ulterioare.

EIS abordează nevoie elevilor și ale societății în general. Modelul facilitează dobândirea și dezvoltarea competențelor cheie, oferă fiecărui participant o voce și încurajează implicarea emoțională și cognitivă, contribuind la cultivarea încrederii în sine a elevilor. La o scară mai largă, EIS încurajează implicarea civică și inspiră tinerii să întreprindă acțiuni civice ce conduc la dezvoltarea de societăți democratice și durabile, având în cele din urmă ca rezultat o schimbarea socială pozitivă. Aceste caracteristici reflectă relevanța universală a modelului, iar o parte din principiile sale sunt deja prezente în politicile publice naționale.

EIS are o structură clară. Modelul are o structură clară și ușor de înțeles și de urmat, incluzând activități și materiale gata realizate pentru profesori. CSS-EU a dezvoltat resurse de formare și a oferit flexibilitate pentru revizuirea și rafinarea ulterioară a activităților de învățare dar și personalizarea lor pentru a fi potrivite în diverse contexte și pentru nevoi educaționale specifice. Programele de formare pentru profesori pot fi oferite ca fiind parte din oferta de dezvoltare profesională continuă a cadrelor didactice din fiecare țară.

EIS poate fi adaptată pentru a fi implementată în diverse contexte. În timp ce politicile existente ar trebui îmbunătățite pentru a susține integrarea EIS în sistemele educaționale, modelul nu necesită intervenție imediată la nivel politic. Există suficient spațiu pentru integrarea EIS în școli în cadrul ariilor curriculare existente și nu cere profesorilor să se abată semnificativ de la practicile lor de predare actuale. Sunt și oportunități de integrare în afara curriculumului, de exemplu sub forma de activitățile extracurriculare sau cluburile conduse de elevi unde care formatul de co-creare poate fi ușor integrat.

EIS nu necesită resurse financiare semnificative pentru a putea fi implementat. Eforturile de replicare a EIS nu necesită sume mari sau implicarea bugetelor publice. Deși personalul didactic din mai multe țări a subliniat că lipsa resurselor a împiedicat implementarea unor proiecte, pentru că nu își puteau permite să achiziționeze anumite materiale sau echipamente, această provocare poate fi rezolvată prin reducerea dimensiunilor proiectului. Adoptarea strategică a EIS la nivel de școală ar putea duce la alocarea a unei părți din bugetul anual al școlii pentru activitățile de inovare socială, iar implicarea comunității poate fi valorificată pentru a atrage finanțare. Proiectele finanțate de Uniunea Europeană pot, de asemenea, să sprijine școlile în acest proces.

Eficiența și rezultatele EIS au fost demonstrat cu dovezi empirice. Pe parcursul procesului de testare în mai multe țări europene, partenerii de proiect au monitorizat implementarea, au colectat feedback și au efectuat evaluări. Acest ansamblu de informații susține eficacitatea EIS și ar putea servi ca dovezi pentru a evidenția impactul și relevanța modelului pentru conducerea școlară sau autoritățile educaționale. Inițiativele EIS viitoare ar trebui, de asemenea, să fie monitorizate pentru a întări aceste constatări cu date suplimentare.

Context Național

Serbia

Profesorii din Serbia consideră că adoptarea EIS întâmpină rezistență din cauza percepțiilor comune conform cărora educația este exclusiv bazată pe fapte, iar orice schimbare semnificativă necesită un efort colectiv al diferiților actori interesați. Dintr-un punct de vedere mai practic, în ceea ce privește formarea și implementarea, ei cred că principala piedică constă în atitudinea profesorilor; unii profesori se simt lipsiți de motivație, deoarece nu primesc stimulente sau simt că există riscuri prin participare. Profesorii au enumerat programul încărcat, lipsa de finanțare și susținere din partea conducerii, ca fiind unele dintre principalele obstacole în utilizarea practicilor inovatoare în predare.

Cu toate acestea, se recunoaște că sistemul educațional ar trebui să îmbrățișeze EIS. Unii profesori deja integrează unele aspecte multidisciplinare, combinând materii și folosind metodologii inovatoare, cu toate că recunosc dificultățile apărute prin coordonarea grupurilor de elevi și găsirea timpului pentru astfel de activități.

Următoarele acțiuni s-au conturate ca fiind următorii pași ce pot fi făcuți pentru scalarea modelului de EIS în Serbia.

Dezvoltarea unui program de training ce are la bază EIS plecând de la experiența curentă și lecțiile învățate. Orice eforturi de a incorpora EIS în practica didactică trebuie să înceapă prin formarea profesorilor. Cadru legal al sistemului de educație din Serbia include o politică privind dezvoltarea profesională continuă a personalului didactic, ce prevede că profesorii trebuie să participe periodic la activități și evenimente de dezvoltare profesională. Cu toate că profesorii consideră că modul de formare nu este întotdeauna eficient în practică, ei recunosc necesitatea dezvoltării unor programe noi de formare în inovare socială. Pentru a exemplifica o practică bună, partenerul CSS-EU KidHub a dezvoltat un curs de formare numit Educație pentru Inovație Socială - Implementarea Maratonului de Design în învățarea PBL, un seminar acreditat de Institutul pentru Îmbunătățirea Educației din Serbia pentru o perioadă de trei ani școlari. Acesta este primul dintre peste 1000 de cursuri de formare disponibile în Serbia care abordează direct inovarea socială. O poveste de succes în sine, acest lucru poate fi, de asemenea, perceput ca un prim pas în formalizarea EIS în formarea profesorilor. Mai multe seminariile și cursuri în EIS pot fi dezvoltate pentru a forma un număr mai mare de profesori pentru a implementa corespunzător modelul în clasele lor. Câteva puncte importante vor fi prezentate mai departe:

- Odată ce sunt acreditate, programele educaționale non-formale din Serbia sunt oferite pe o perioadă de trei ani și trebuie livrate de către profesori. Pentru viitoarele iterații, programele de formare ar trebui să fie revizuite în mod regulat pentru a încorpora noile lecții învățate în timpul implementării. Dacă luăm seminarul de formare dezvoltat de KidHub ca punct de plecare, profesorii care au deja experiență cu programul ar putea continua să ofere insight-uri valoroase, astfel încât conținutul formării să fie îmbunătățit în viitor. Acest lucru ar asigura că formarea este ancorată în experiența reală și în mod continuu aliniată cu nevoile educative și sociale în evoluție.
- Conținutul programelor de formare ar trebui să fie aliniat cu prioritățile educaționale naționale pentru a-și crește relevanța, deoarece acest lucru ar spori șansele de a obține sprijinul directorilor și al autorităților locale de educație.
- Formarea ar trebui să aibă loc la începutul anului calendaristic, astfel încât profesorii să aibă timp să reflecte asupra metodologiei, să o prezinte în școlile lor și să decidă cum să abordeze implementarea la nivel școlar.
- De asemenea, sunt necesare eforturi strategice pentru a promova EIS, pentru a-și crește vizibilitatea printre numeroasele cursuri deja disponibile în Serbia.
- Centrele de educație a profesorilor care activează în întreaga țară pot fi abordate și să primească seminarul de formare EIS. Acestea ar putea acționa ca promotori valoroși ai programului și să disemineze materialele într-o zonă mai largă.

Oferă profesorilor fișe de lucru și materiale gata de utilizare pentru implementarea activităților de EIS. Proiectul CSS-EU a dezvoltat materiale didactice, inclusiv un manual pentru profesori, un ghid EIS și un set de activități ce pot fi desfășurate cu elevii. Profesorii sârbi care au testat proiectul au evaluat pozitiv aceste materiale și au oferit câteva sugestii:

- Ghidurile pentru profesori ar trebui să fie revizuite și extinse în colaborare cu acei profesori care au implementat deja modelul și pot recunoaște lacunele și modul în care materialele pot fi îmbunătățite.
- Planuri de lecție specifice pot fi dezvoltate pentru incorporarea EIS în diverse materii.
- Similar cu programele de formare descrise mai sus, orice materiale destinate activităților practice de implementare ar trebui să fie aliniate cu prioritățile naționale specifice și nevoile educaționale.

Aplicarea metodei de învățare pe bază de proiecte (PBL) ca modalitate de a încorpora a EIS la nivel de școală. Adoptarea abordării PBL permite profesorilor să introducă EIS în diverse materii, permițându-le să desfășoare mai multe proiecte în cadrul curriculumului. Acest lucru ar reduce, de asemenea, munca administrativă pentru profesori, deoarece activitățile ar putea fi desfășurate în cadrul orelor și nu ca muncă suplimentară.

Încurajați colaborarea între profesori la nivel de școală sau din mai multe școli. Pentru a scala modelul și a-l face mai sustenabil, profesorii care au absolvit formarea EIS ar trebui să primească sarcina de a partaja cunoștințelor nou dobândite cu alți profesori din școala lor. Deși valoroasă în sine, formarea este percepută ca o activitate pe termen scurt, fără ca profesorii să beneficieze de suport adecvat după ce finalizează programul de formare. Această problemă poate fi abordată de profesorii motivați care ar putea prelua un rolul de mentori, încurajând și colegii care ar fi putut să nu fie interesați la început. Colaborarea între profesori și stabilirea programelor de mentorat în școli ar ajuta la introducerea EIS la un nivel mai larg și ar asigura sustenabilitatea pe termen lung.

Încurajați colaborarea cu directorii de școli pentru a asigura sprijinul pentru inițiativele EIS. Având în vedere că școlile din Serbia au o anumită autonomie privind programele de implementat, prioritățile de formare a profesorilor și selecția proiectelor sunt în mod tipic deciziile managementului școlar. Conștientizarea și informarea cu privire la beneficiile EIS printre directorii de școli ar putea ajuta la stabilirea formării EIS ca un domeniu prioritar, ceea ce poate duce la introducerea strategică a EIS în activitățile școlare. De exemplu, directorul poate decide să integreze EIS în planurile operaționale anuale ale școlii lor, selectând un grup întreg de profesori relevanți pentru a urma formare, împărtășind impresiile cu restul personalului didactic și apoi implementând modelul pe tot parcursul anului școlar în diverse ore sau activități extracurriculare. Acest lucru ar implica un număr mai mare de elevi ca rezultat, creând oportunități de a colecta mai multe informații și feedback cu privire la impactul modelului.

Implicarea în colaborare dintre mai multe sectoare pentru a susține eforturile de scalare. O opinie comună este că cooperarea diferiților actori interesați și eforturile colective sunt un element vital pentru realizarea schimbărilor sistemice în sistemul de educație sârb. Se pune mult accent pe încurajarea colaborării între școli și organizațiile societății civile din Serbia, deoarece acestea implică profesorii și elevii în inițiativele lor și îi expun la practici inovatoare.

Croația

Mulți profesori din Croația au declarat că deja integrează aspecte centrare pe elev din EIS în predarea lor și încurajează implicarea civică a elevilor. Cu toate acestea, ei enumeră multe provocări, în special cele asociate cu birocrația, constrângerile de timp, motivația elevilor și aprobarea din partea conducerii școlii. Profesorii exprimă, de asemenea, îngrijorare cu privire la neglijarea materiilor principale din cauza proiector. Pentru a aborda aceste provocări, susținerea și încurajarea dintre colegi sunt evidențiate ca fiind cruciale pentru menținerea motivației în rândul profesorilor implicați în proiectele EIS.

Profesorii și factorii de decizie au convenit asupra importanței alinierii priorităților educaționale cu nevoile practice (de exemplu, piața muncii), asigurându-se că elevii dobândesc competențe prin educație care îi vor pregăti pentru viitor.

Următoarele acțiuni sunt conturate ca fiind următorii pași care pot fi luați pentru scalarea modelului EIS în Croația.

Oferiți materiale practice aliniate cu temele din curriculum național. Profesorii din Croația au evidențiat materialele de învățare CSS-EU ca un instrument foarte util pentru a începe să integreze EIS în predarea lor fără a primi o formare extensivă prealabilă. Promotorii viitori ai EIS sunt încurajați să dezvolte în continuare aceste materiale, asigurându-se că sunt captivante și adaptate standardelor educaționale specifice ale țării. Profesorii subliniază, de asemenea, că pot fi pregătite diferite seturi de activități pentru a se potrivi copiilor de diferite vârste, de exemplu, diferențierea între clasele I-IV și clasele V-VIII ale școlii primare, deoarece elevii au abilități și niveluri de competență diferite. Prin asigurarea unei conexiuni directe cu curriculumul și susținerea unor teme sau abilități specifice considerate relevante în contextul național, educatori pot integra mai ușor EIS în practicile lor de predare, promovând o abordare mai durabilă a inovației sociale în cadrul sistemului educațional.

Implementați EIS ca mod de predate transdisciplinar. Integrarea EIS în educație nu necesită neapărat schimbări majore la nivel național, deoarece poate fi introdusă în programele existente care oferă profesorilor o anumită flexibilitate, cum ar fi subiectele interdisciplinare din curriculumul croat. Subiecte precum dezvoltarea durabilă, antreprenoriatul și educația civică sunt tot mai relevante, iar curriculele lor încurajează învățarea bazată pe proiecte. Acest lucru le permite introducerea principiilor și metodelor EIS, permițând profesorilor din întreaga țară să integreze EIS fără probleme în planurile lor de lecție. În plus, profesorii au sugerat că inovarea socială poate fi integrată în materiile obligatorii existente, în special cele din domeniul umanist și științe sociale, unde principiile EIS sunt adesea învățate implicit. Activitățile extracurriculare reprezintă o altă modalitate de a implementa EIS, în special în cazurile în care temele abordate pot fi ușor conectate cu subiecte relevante pentru EIS (de exemplu, grupuri eco, reviste și ziare conduse de elevi, cluburi de dezbateri etc.).

Introducerea EIS în învățământul superior. Impactul EIS poate fi amplificat dacă predarea sa ar fi integrată în programele de învățământ superior și de învățare pe tot parcursul vieții. Mai exact, modulele de formare pot fi dezvoltate pentru a încorpora principiile IS în programele de formare a profesorilor sau cursurile pedagogice de la universități. Aceasta poate fi extinsă și mai mult și introdusă în alte domenii decât educația pentru profesori și poate fi realizată în mai multe moduri: prin cursuri obligatorii și opționale, micro-credite sau sub formă de cluburi studențești

care pot desfășura proiecte de inovare socială. Mai multe universități din Croația au introdus deja IS ca temă în cursurile lor opționale. În prezent, conceptul este predat în principal în domeniul economiei și în legătură cu antreprenoriatul social, dar servește ca exemplu că IS poate fi încorporat eficient în multiple nivele de învățământ formal. Această abordare ar asigura că viitorii profesori, primesc expunere la principiile IS înainte de a intra în lumea muncii, punând bazele pentru o schimbare culturală mai largă către inovația socială. Extinderea acoperirii și influenței EIS dincolo de școlile primare și secundare ar ajuta la cultivarea unei culturi a inovației la diferite niveluri educaționale.

Încurajați colaborare dintre profesori la nivel de școală. Una dintre provocările cu care se confruntă profesorii croați este că adesea se simt singuri în eforturile lor de a introduce activitățile EIS în școlile lor. Munca cade adesea pe umerii profesorilor mai motivați, în timp ce alții fie nu sunt dispuși, fie nu sunt siguri cum ar putea aborda cel mai bine EIS în clasele lor. Stabilirea unei culturi a colaborării între profesori poate ajuta enorm în acest proces, deoarece aceștia pot împărtăși resurse sau se pot sprijini reciproc în implementare. Până la urmă, ei sunt cei mai familiarizați cu contextul școlilor lor și pot adapta modelul EIS pentru a se potrivi nevoilor specifice ale elevilor și comunității lor mult mai bine decât formatorii externi. S-a sugerat să fie desemnat unul dintre membrii personalului educațional ca ambasador EIS în școala lor, care să poată coordona alți profesori și să ofere sprijin atunci când este necesar. O altă idee este să se lanseze un laborator de co-creație pentru profesori, în care aceștia să proiecteze și să refineze colectiv activitățile și strategiile EIS pentru școala lor. Pe măsură ce aceste activități încep să arate rezultate pozitive, ele pot deveni șabloane replicabile pentru alte școli din comunitate, ajutând în final la scalarea modelului.

Promovarea EIS prin rețelele și asociațiile de profesori. Există numeroase asociații profesionale stabilite de profesori, pedagogi și alți membri ai personalului educațional din Croația care activează la nivel regional extins (la nivel de județ sau în mai multe județe). Încorporate în cadru legal național pentru dezvoltarea profesională continuă a profesorilor, rolul acestor asociații este de a sprijini profesorii în dobândirea de cunoștințe, abilități și competențe noi, contribuind la îmbunătățirea calității educației. Aceste asociații sunt responsabile pentru monitorizarea tendințelor contemporane, a inovațiilor în educație și pentru propunerea de programe și activități menite să îmbunătățească predarea și să ridice nivelul de expertiză a profesorilor. Având în vedere acest lucru, promovarea EIS prin astfel de comunități profesionale poate extinde semnificativ raza sa de acțiune. De exemplu, profesorii care au testat proiectul CSS-EU în școlile lor sau cei care au fost expuși altfel la inovația socială prin alte proiecte și inițiative, pot împărtăși impresiile lor cu colegii lor la întâlniri, conferințe sau prin platforme online. Acest lucru ar putea implica promovarea poveștilor de succes sau partajarea resurselor și a cunoștințelor despre practici inovatoare. Având în vedere că aceste consilii adună în mod tipic profesori care sunt

experți într-un domeniu sau subiect specific, acest lucru ar putea avea un impact semnificativ asupra eforturilor de scalare; partajarea experiențelor de implementare în anumite materii ar putea rezulta, eventual, în practici replicabile pe care alți profesori din același domeniu le-ar putea testa în clasele lor. În ansamblu, o astfel de abordare ar promova un sentiment de comunitate în care educatori pot colabora, schimba idei și oferi sprijin reciproc. Prin valorificarea rețelelor existente, EIS poate câștiga vizibilitate și are o șansă mai mare de a stârni interesul pentru participare printre un număr mai mare de profesori din întreaga Croație.

Cipru

Profesorii din Cipru consideră că integrarea EIS în curriculum se confruntă în primul rând cu obstacole din cauza structurii rigide a curriculumului existent și a lipsei competențelor profesorilor legate de metodologia EIS. Având acest lucru în vedere, ei au conturat mai multe priorități pentru sprijinul continuu necesar pentru o scalare ulterioară. Acestea includ formare livrată de către profesori cu experiență profesională, oferirea de timp suplimentar pentru a participa la programe de formare și un proces de implementare clar. De asemenea, ei cred că eventualele schimbări în sistemele de evaluare ar putea oferi o cale pentru integrarea ulterioară a EIS în educația formală.

În ceea ce privește experiența de pilotare CSS-EU, una dintre principalele provocări în școlile gimnaziale a fost să găsească un echilibru între lucru la proiect și menținerea tuturor responsabilităților legate de curriculum și pregătirea pentru examene. La nivelul școlii primare, problema a fost să se asigure că elevii mai mici nu-și pierd interesul pe tot parcursul procesului de implementare a proiectului. O altă provocare a fost mobilitatea personalului educațional în școlile publice, ceea ce a dus la renunțarea unor școli sau profesori la jumătatea proiectului. Cu educatori care schimbă școlile în fiecare an, înlocuitorii lor adesea nu au interes în proiect, astfel încât implementarea EIS nu are continuitate la nivel școlar.

Consensul este că pentru depășirea barierelor curriculumului, asigurarea implementării practice și menținerea impactului pe termen lung al activităților, EIS necesită eforturi colaborative și sprijin din partea părților interesate.

Următoarele acțiuni sunt conturate ca fiind următorii pași care pot fi luați în considerare pentru scalarea modelului EIS în Cipru.

Dezvoltarea de programe de training în domeniul EIS și livrarea lor de către experți ce înțeleg contextul școlar. Profesorii ciprioți au subliniat în mod deosebit nevoia de implicare a formatorilor cu experiență în predare ce sunt familiari cu realitățile sistemului educațional,

deoarece aceștia înțeleg provocările și problemele zilnice cu care se confruntă toți profesorii în clasă. Această cunoaștere practică le-ar permite să adapteze programul de formare într-un mod care să facă conținutul mai relevant pentru anumite medii sau nevoi ale profesorilor. Acest lucru ar putea implica, de asemenea, furnizarea de strategii sau idei pentru a aborda acele provocări într-un mod aplicabil și realist.

Implementarea EIS în școli pe parcursul unui singur an școlar. Mobilitatea în carieră a profesorilor în Cipru duce adesea la renunțarea la activitățile EIS în școli, deoarece lipsește personalul interesat să susțină proiectele după ce profesorii motivați pleacă. O soluție potențială pentru aceasta este să se asigure că laboratoarele de co-creație sunt lansate la începutul anului școlar, oferind elevilor suficient timp pentru a-și finaliza proiectele până la sfârșitul anului. Deși acest lucru nu garantează neapărat că implementarea va fi o activitate repetată și va deveni sustenabilă la nivel școlar, cel puțin oferă oportunitatea elevilor de a-și finaliza activitățile, evidențiind potențialul și impactul EIS și rezultând în povești de succes și bune practici. Profesorii cred că rezultatele tangibile produse în timp în acest fel ar putea eventual să convingă autoritățile educaționale să adopte EIS.

Promovarea EIS la nivel de conducere pentru a asigura susținerea lor pe termen lung. Promovarea beneficiilor potențiale ale EIS pentru școală și comunitate pot ajuta la obținerea sprijinului directorilor. La rândul lor, acest lucru poate duce la o abordare strategică a încorporării EIS în predare. Cu sprijinul directorilor școlari, profesorii interesați sunt într-o poziție mai bună pentru a obține sprijin din partea întregului personal didactic, creând o colectivitate mai largă care poate experimenta practici de învățare inovatoare la nivel școlar. Acest lucru ar ajuta, de asemenea, la soluționarea problemei mobilității profesorilor; dacă EIS este integrat în predarea la mai multe materii, proiectele au o șansă mai mare de a fi susținute în timp.

România

EIS a fost în general implementată cu succes de către profesorii români în cadrul proiectului. Ulterior, aceștia au recunoscut anumite obstacole în calea scalării, cum ar fi timpul limitat și lipsa finanțării pentru acest tip de activitate. Creșterea gradului de conștientizare despre importanța învățării bazate pe proiect rămâne, de asemenea, o provocare, unii profesori fiind ezitanți din cauza restricțiilor de timp și a concentrării pe acumularea de cunoștințe, care este încorporată în sistemul educațional.

Cu toate acestea, în ciuda provocărilor, profesorii cred în potențialul de colaborare în cadrul școlilor și al comunității mai largi, subliniind rolul crucial al motivației profesorilor în lansarea și menținerea unor astfel de proiecte. În ceea ce privește implicarea unui număr mai mare de

profesori în practica EIS, eforturile ar trebui să se concentreze pe îmbunătățirea comunicării, susținerea dezvoltării abilităților și identificarea acelor profesori care au cu adevărat o pasiune pentru predare, deoarece aceștia vor fi probabil cei mai buni inițiatori și promotori.

Următoarele acțiuni sunt conturate ca fiind următorii pași care pot fi luați în considerare pentru scalarea modelului EIS în România.

Utilizarea unor oportunități diverse de încorporarea EIS în predare. Integrarea EIS în școli este abordată divers de către profesorii români, care propun mai multe căi pentru includerea sa în activitățile școlare: ca activitate de dezvoltare personală, prin educație civică, ca opțional sau în cadrul materiilor existente precum istorie și educație socială. Aceste căi nu necesită modificări specifice ale curriculumului, oferind în schimb oportunități pentru ca EIS să se adapteze la nevoile diferitelor grupuri de elevi sau contexte. De exemplu, se crede că elevii din școala primară sunt mai ușor de implicat în activități EIS, deoarece au mai multă flexibilitate în program. Având în vedere că elevii de liceu au un număr mai mare de materii obligatorii și examene, ei ar putea să se implice mai bine în EIS prin participarea la cluburi conduse de elevi. Acest lucru a fost de asemenea indicat ca modalitate convenabilă de a atinge sustenabilității și a colaborării intergenerațională, deoarece elevii mai mari pot acționa ca mentori pentru copiii mai mici în timp ce desfășoară activități în cadrul laboratoare de co-creare.

Integrarea EIS ca metodă de învățare pe bază de proiecte. Profesorii români consideră că învățarea bazată pe proiecte (PBL) este una dintre cele mai inovatoare metode de învățare în sistemul educațional actual și cred că ar fi o modalitate potrivită pentru a încorpora EIS în predare. Într-un sistem educațional care se concentrează adesea pe realizările academice, o astfel de abordare ar putea fi bine primită ca o completare a curriculumului, deoarece aplicarea practică a cunoștințelor prin proiecte ar duce la o înțelegere mai profundă a subiectelor pe care elevii le învață în orice moment. În plus, ar permite elevilor să-și dezvolte abilități practice precum gândirea critică, rezolvarea problemelor și colaborarea. După cum s-a afirmat la conferința finală de politică, ridicarea procesului de co-creație la co-decizie ajută în cele din urmă elevii să dezvolte un simț al responsabilității sociale.

Identificarea profesorilor motivați și recunoașterea eforturilor lor printr-un sistem de stimulente. Pentru a aborda provocările generate de lipsa de motivație și interes, promovarea colaborării, oferirea de stimulente pot îmbunătăți semnificativ implicarea profesorilor. În primul rând, orice eforturi de scalare care extind EIS către noi școli ar trebui să înceapă prin identificarea profesorilor deschiși la practici noi. Acest lucru poate implica targetarea directă a profesorilor ale căror domenii de expertiză sunt aliniate cu principiile și temele EIS, de exemplu, cei care predau științele sociale, sunt consilieri sau au alte elemente de interes profesional care i-ar putea face

inherent interesați de inovație socială. Odată ce anumiți profesori sunt identificați și instruiți, aceștia pot fi numiți lideri EIS în școala lor, oferind suport colegilor și crescând șansele de sustenabilitate a proiectelor pe o perioadă mai lungă de timp. În plus, recunoașterea devotamentului și contribuțiilor profesorilor care au investit eforturi și timp în EIS nu numai că ar valida munca lor asiduă, dar ar servi și ca o încurajare pentru alții să se implice activ în inițiativele EIS. Stimulentele ar putea include recunoașterea publică a profesorilor inovatori sau chiar recompense tangibile.

Comunicarea eforturilor realizate în cadrul EIS pentru a crește susținerea acestora. Eforturile de scalare trebuie să implice comunicare eficientă la diferite niveluri: între profesori dintr-o singură școală, între mai multe școli sau între școli și comunitate. Acesta din urmă pot implica diverse părți interesate din comunitate, inclusiv părinți, afaceri și organizații civice. Prin dialog deschis, profesorii pot să informeze comunitatea despre principiile și beneficiile EIS, dar și să încurajeze participarea activă și colaborarea în viața școlară. Profesorii români care au participat la CSS-EU au subliniat în mod special importanța promovării aspectelor pozitive ale EIS către părinți și autorități locale în orice încercare viitoare de a scala modelul la un nivel mai larg.

Concluzii

Pe măsură ce am explorat căile de scalare a EIS în contextele naționale, au apărut mai multe strategii comune. În primul rând, există nevoia de stabilire a unor programe bine structurate de formare a profesorilor, care ar trebui să includă experiențe din viața reală și să fie supuse actualizărilor regulate adaptate contextelor naționale. Acest lucru este strâns legat de necesitatea furnizării de materiale gata pregătite pentru profesori, aliniate cu programele naționale și prioritățile educaționale, deoarece acest lucru poate crește relevanța EIS în cadrul sistemelor educaționale respective. Seminariile de formare pot fi dezvoltate de partenerii de proiect sau de alte asociații și instituții care au experiență în implementarea EIS. În toate țările implicate în pilot, există organisme guvernamentale sau agenții de susținere care conduc acreditarea programelor de formare a profesorilor; în cazul unui rezultat de succes al acestor procese, formarea în EIS poate fi integrată în cadrul programelor de dezvoltare profesională continuă existente, sau poate fi oferită sub formă de cursuri opționale sau seminarii în cadrul gradelor pedagogice. Cu un astfel de sprijin instituțional, va fi mai ușor să promovăm formarea la nivel regional sau național prin intermediul asociațiilor de profesori, consiliilor profesionale și altor rețele de profesori.

În al doilea rând, inovarea socială ca și concept poate fi integrată cu ușurință în materiile existente, temele interdisciplinare, activitățile extracurriculare și cluburile studențești. Învățarea bazată pe proiect poate fi o altă strategie pentru a facilita încorporarea EIS în curriculum.

Promovarea activă a colaborării între profesori în cadrul și între școli, împreună cu implicarea directorilor școlari, este considerată crucială pentru asigurarea sustenabilității pe termen lung a EIS. Profesorii experimentați pot prelua roluri de mentorat, pot stabili centre EIS în școlile lor și pot începe să construiască sisteme de suport pentru alți profesori, pentru a lucra împreună, a împărtăși resurse și a dezvolta activități specifice contextului pentru implementare.

Abordând acest lucru la un nivel mai larg, colaborarea intersectorială care implică diverse părți interesate ar întări modelul și ar ajuta la promovarea beneficiilor EIS în comunitate, atrăgând sprijinul public. Colaborarea cu ONG-urile poate îmbunătăți în mod deosebit inițiativele educaționale, expunând profesorii și elevii la practici inovatoare. Profesorii subliniază în mod deosebit implicarea părinților; contactarea asociațiilor de părinți pot ajuta la promovarea impactului pozitiv al EIS asupra copiilor și la atragerea sprijinului părinților care pot pleda pentru includerea activităților de inovare socială în școli.

În concluzie, scalarea reușită a EIS în mai multe țări poate fi realizată prin formare și împuternicirea profesorilor, identificarea oportunităților de integrare a curriculumului și

colaborare strategică la diferite niveluri. Prin cultivarea unei culturi a inovației la toate nivelurile de educație, alinierea inițiativelor EIS cu prioritățile naționale și implicarea diverselor părți interesate, pentru a aduce schimbări transformative în sistemele educaționale.